

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Abimelechi, Regis Gerarensis Saram domum ducentis
Apologeticus**

**Hochstetter, Andreas Adam
Langenhan, Johannes Kaspar**

Tubingæ, 1699

X.

urn:nbn:de:bsz:31-102508

se in simplicitate cordis & puritate manuum suarum id fecisse dixit. Neque quidquam sanctior historia aliud insinuat. Quare colligimus fuisse hanc actionem eo respectu *involuntariam*, consequenter, quantum ad hujus præcisè facti imputationem, à peccato excusasse. Consentit nobiscum Incomparabilis Dannhæwerus, qui factum ex ignorantia dicit opus *materialiter* malum, vel in se vel in hypothesi ac circumstantia aliqua: In se, ut ambitus Saræ, quam Abimelech putavit esse cælibem, ac Abrahæ (non uxorem) sed sororem. Benedictio Isâaci qui Jacobo benedixit, opinatus se Esavo benedicere. Congressus Jacobi cum Lea, putantis se cum Rahele congressi. Solet proinde apud nonnullos Ignorantia dividi respectu influxus in actionem, in concomitantem & efficacem. Illa in intellectu negat eam cognitionem, qua licet præsentis, delinquens nihilo minus fecisset, quod ignoravit. Quorsum pertinet illius exemplum, qui projecto verus canem lapide novercâ percussit, atque ne quidem sic malè, ταυτοματον ημῶν καὶ τὴν βελούτην, dixit. Hæc verò eam negat cognitionem, quæ præsentis actio fuisset impedita. Quam in rem Pufendorfius ipsum hoc Abimelechi exemplum allegat, qui si cognovisset Saram Abrahami esse uxorem, haud quicquam ad eam ducendam abinnum fuisset adplicatus. Versabatur insuper hæc actio circa particularia: igitur reddita fuit invita. Legatur *Thomas prim. secundæ, qu. LX XIV, articulo præprimis tertio.*

X. Interim quod integritatem cordis Abimelecho concedit Deus: illam nec Legalem nec Evangelicam fuisse alibi docetur: fuit tamen moralis, in eo consistens, si homo stando intra spheram naturæ, solo hujus Lumine sine fuce candidè decenterque utitur, & rectæ dictamen rationis cum cura sequitur; Quod ipsum nihil aliud est, quàm rectus Naturalium usus: quâ nos phrasæologia dextrè uti possumus, uti Robertus Sanderfonus edito ad h. l. Anglico sermone, egregio tractatu observavit, nisi Romanenses & jam olim Pelagiani eam pervertissent: possemus etiâ rectam vocare conscientiam, quo termino gentiles Philosophi nil aliud quàm hanc INTEGRITATEM MORALEM intelligunt: non quod homo extra gratiam constitutus in foro POLI rectam habeat conscientiam, Tit. I. 15. sed Moraliter & intra Spheram Naturæ bonam, in quantum infideles, dum Legem non habent, sibi ipsi sunt Lex, parati exilium, tormenta crucem, mortem denique ipsam sustinere potius, quàm regulas, notiones & dictamen æquitatis naturalis, quæ cordibus ipsorum impressit Deus, scienter transgredi aut violare.

Danh. Theol.
Conf. Tom.
I. P. 1. p. 62.
Bresser de
Conf. L. O.
c. XII. 447.

J. N. G. G.
I, 3, 10.

XI.